

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

www.cymru.gov.uk

Newid Ymddygiad leithyddol – ble nesa o safbwynt Llywodraeth Cymru?

Bethan Webb

Dirprwy Gyfarwyddwr, Is-adran y Gymraeg
Llywodraeth Cymru

Cyd-destun

- Mehefin 2013 – Y Gynhadledd Fawr
- Rhagfyr 2013 – Prif Weinidog yn cyhoeddi bwriad i lansio ymgyrch newid ymddygiad
- Awst 2014 – cyhoeddiad polisi Bwrw Mlaen a lansio ymgyrch gychwynnol Pethau Bychain

Datganiad Polisi *Bwrw Mlaen*

- Pennod 4 – Newid Ymddygiad Ieithyddol
  - Angen newid y disgwrs
  - Dulliau positif o ymdrin â'r iaith
  - Negeseuon cyson ar draws LIC a phartneriaid
  - Ymchwil er mwyn cael gwybod a yw/pryd fyddai technegau newid ymddygiad yn briodol

Ymgyrch Pethau Bychain

- Cychwyn y daith
- Codi **ymwybyddiaeth**
- Dangos pa mor **syml** yw gwneud newidiadau bach - ysgogi pobl i feddwl am sut ma nhw'n defnyddio'r Gymraeg
- Sicrhau fod yr ymgyrch **yn berthnasol i bawb**, pa bynnag lefel o Gymraeg sydd ganddynt
- Brand 'Cymraeg' i greu dilyniant rhwng ein gwaith, a'n helpu'r cyhoedd i weld cyswllt rhwng mudiadau

Canfyddiadau

- Marchnata traddodiadol
- Cyswllt uniongyrchol gyda unigolion
- Newid systematig i'r seilwaith
- Angen ystyried ydy'n ymyraethau presenol yn effeithiol a'n seiliedig ar dystiolaeth
- Tipyn o ewyllus da ond ydy unigolion yn gweithredu?

Engrheifftiau penodol o weithredu

- Plant a phobl ifanc – ehangu'r Siarter Iaith
- Oedolion - Cynnig rhagweithiol – ee gwasanaethau, technoleg
- Teuloedd - Twf
- Sector breifat – digwyddiadau a sesiynau gyda busnesau

Ble nesa?

- Creu fframwaith newid ymddygiad i lywio ein polisi hybu defnydd
- Peilota cynlluniau newydd wedi targedu at grwpiau penodol
- Methodoleg i fesur effaith
- Marchnata law yn llaw a'n ymyraethau
- Newid y disgwrs - ymwybyddiaeth feirniadol?

Pa dystiolaeth?

- Arolwg Defnydd Iaith
- Fframwaith Gwerthuso *iaith Fyw: iaith byw*

Pa fodlau?

- Mindspace
- EAST
- Dalton

Effaith y Safonau

- Gosod y Gymraeg yn ôl ar frig yr agenda
- Safonau atodol sy'n disgwyl i gyflogeion feithrin ymwybyddiaeth o'r Gymraeg
- Angen cyd-gynllunio a chynnig arweiniad a chymorth i'r cyrff Cylch 1
- Gorfodaeth v Ewyllus da – cylch 2 a 3?

Sialensau ymarferol

- Cyllidebau
- Ad-drefnu Llywodraeth Leol
- Etholiad Cynulliad Cymru
- Lefelau hyder

- “Failure of conventional policy-making is partly the result of a failure to understand the sheer difficulties associated with changing behaviours” (Lewis 2008)
- Dylid osgoi gweithredu achos fod rhywbeth yn newydd neu’n gymhleth?